13835 - Fitne Zamanlarında Dinini Korumak İçin Müslüman’ın Uzleti

Soru

İmam Buhari’nin rivayet ettiği: “Pek yakında Müslümanın en hayırlı malı, dinini fitnelerden korumak için yanına alıp dağ başlarına ve otlak yerlere gideceği koyun olacaktır.” Hadisin açıklaması nedir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

İmam Buhari, bu hadisi “Fitne Kitabı” başta olmak üzere birkaç yerde rivayet etmiştir.

Ebu Said el Hudri Radiyallahu anhu’dan rivayet edildiğine göre bir adam Nebi (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'e gelerek :

- İnsanların hangisi fazilet sahibidir? diye sormuş:

Rasulullah: “Allah yolunda malı ile canı ile cihad eden kimsedir.” buyurmuş.

- Ondan sonra kim? demiş.

“Kuytulardan bir kuytuda Rabbi olan Allah'a ibâdet eden ve insanları kendi şerrinden uzak tutan mü'mindir.” buyurmuşlar. (Muslim 1888)

Bu hadis, fitneler çoğaldığında ve Müslüman kimse dinini koruması için uzletin ve insanlar arasında fazla karışmamanın faziletine delildir. Zira bu kimse, insanlar arasına karıştığı takdirde dinden çıkacağından veya şirke bulaşmasından emin olamıyor veya İslam’ın rükünlerini vb. terk edeceğinden endişe etmektedir.

İbn Hacer Fethul Bari’de şöyle dedi: Bu hadis, dinini kaybetmekten endişe eden için uzletin faziletini gösterir. (42/13)

İbn Hacer şöyle devam etti: Fazilet bakımından Allah yolunda cihad edenden sonra uzlete çekilen kişi gelmesinin sebebi şudur: Zira bu kişi insanlar arasına karıştığında günah işlemekten kendini uzak tutamaz bu durumda işlediği günahlar işlediği sevaplardan daha fazla olabilir. Bununla birlikte uzletin fazileti, fitneler vuku bulduğu zamana özeldir.

Fitne zamanı dışından Müslümanın dini üzerinde endişe ettiği durumda uzlete çekilmesi hususunda ise alimler farklı görüş bildirmişlerdir: Alimlerin cumhuruna göre insanlarla karışmak uzletten daha faziletlidir. Bu görüşü aşağıdaki kanıtlarla savunmuşlardır:

1-İnsanlar arasına karışmak, Peygamberler ve sahabelerin yaptığı bir uygulamadır. (Şerh Muslim, Nevevi 13/34)

2- "İnsanlar arasına karışıp eziyetlerine katlanan Mü'minin sevabı, insanlar arasına karışmayan ve eziyetlerine sabır göstermeyen Mü'minin sevabından daha büyüktür." Tirmizi5207, İbn Mace 4032, elbani 2035

San'ani, Subul el Selam 4/416'da şöyle demiştir: İnsanlarla karışıp iyilikle emretmek, onları kötülüklerden alıkoymak ve onlarla iyi geçinmek; İnsanlardan uzak durmak ve onlara sabretmemekten daha faziletlidir.

3- Ebu Hureyre -radıyallahu anh-'dan rivâyete göre, o şöyle demiştir: Allah Rasûlü -sallallahu aleyhi ve sellem-'in ashabından bir kimse tatlı su kaynağı bulunan bir yerden geçti. Oranın manzarası ve suyun tatlılığı hoşuna gitti ve şöyle dedi: Keşke insanlardan uzaklaşıp manzarası güzel şu yerde yerleşsem! Ama Allah Rasûlü -sallallahu aleyhi ve sellem-'den izin almadan bu işi yapmayacağım dedi ve durumu Allah Rasûlü -sallallahu aleyhi ve sellem-'e anlattı. Bunun üzerine Allah Rasûlü -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu: "Sizden birinizin Allah yolunda cihâd için kısa bir süre olsa bulunması yetmiş yıl evinde kılacağı nafile namazdan daha faziletlidir. Allah'ın sizi affetmesini ve Cennetine koymasını istemez misiniz? O halde Allah yolunda savaşın. Kim, Allah yolunda deve sütünün sağılması kadar bile kısa sürede olsa savaşırsa Cennet o kimseye vacip olur." Tirmizi 1574, Elbani 1348

4- İnsanlar arasına karışmak, Müslüman'a çok yönlü ve şer'i bakımından çok yarar sağlamaktadır.

Bunlardan bazıları ise: İslam’ın şiarlarını eda etmek, Müslümanların sayısını artırmak, onlara yardımları ulaştırmak, Cuma ve cenaze namazına gitmek, hasta ziyaretine gitmek, zikir halkalarına katılmak.. vb. (Fethulbari 13/43)

En iyisini Allah bilir.